

บทที่ ๓

การดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การใช้ไอศตัทศนุปรกรณ์เพื่อการเผยแพร่ความรู้ในการวางแผนครอบครัวในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจสภาพการใช้ไอศตัทศนุปรกรณ์เพื่อการเผยแพร่ความรู้ในการวางแผนครอบครัว เป็นการศึกษาความต้องการไอศตัทศนุปรกรณ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อการเผยแพร่ความรู้การวางแผนครอบครัวของประชาชน และเป็นการหาข้อมูลในการเลือกไอศตัทศนุปรกรณ์เพื่อการเผยแพร่ความรู้ในการวางแผนครอบครัวที่เหมาะสมในกรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล จากสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการผลิตและการใช้ไอศตัทศนุปรกรณ์ในการวางแผนครอบครัว

๒. ลักษณะของตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้มี ๒ ประเภท คือ

๒.๑ เจ้าหน้าที่ ที่ทำงานด้านการผลิตและการใช้ไอศตัทศนุปรกรณ์เพื่อการวางแผนครอบครัว จากหน่วยงานวางแผนครอบครัวทั้งของรัฐบาลและ เอกชนจำนวน ๕ หน่วยงาน เก็บข้อมูลจากประชากรจริงจำนวน ๑๗ คน มีรายละเอียดดังนี้ คือ

(๑) หน่วยงานของรัฐบาล ได้แก่ กองอนามัยครอบครัว กระทรวง-

สาธารณสุข ประชากร ๑๑ คน

(๒) หน่วยงานของเอกชน ได้แก่ สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย

สำนักงานบริการวางแผนครอบครัวชุมชน สมาคมพัฒนาประชากรและ

ชุมชน สมาคมทำหมันแห่งประเทศไทย สมาคมสนับสนุนโครงการ

วางแผนครอบครัวในด้านประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ประชากร

ทั้งสิ้น ๖ คน

๒.๒ ประชาชนผู้มารับบริการวางแผนครอบครัว ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยวิธี Random Sampling ศูนย์บริการสาธารณสุขเป็นจำนวน ๒๒ ศูนย์ จากจำนวนศูนย์บริการสาธารณสุขทั้งหมด ๔๗ ศูนย์ในกรุงเทพมหานคร และทำการสุ่มตัวอย่างประชากรผู้มารับบริการในวันที่มีการบริการวางแผนครอบครัว โดยวิธี Random Sampling วันละ ๕ - ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ ของผู้มารับบริการในแต่ละวัน (ผู้มารับบริการในแต่ละวัน โดยเฉลี่ยประมาณวันละ ๑๖ คน) รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น ๑๒๕ คน

ศูนย์บริการสาธารณสุขตัวอย่างจำนวน ๒๒ ศูนย์ มีดังนี้คือ ศูนย์จุฬา, ศูนย์สีพระยา, ศูนย์จันทร์เที่ยงวิเศษ, ศูนย์ดินแดง, ศูนย์หัวหมาก, ศูนย์บุญรอดรุ่งเรือง, ศูนย์สุขุมวิท, ศูนย์วัดธาตุทอง, ศูนย์มาริชดินคมูลิก, ศูนย์สโมสรวัฒนธรรมหญิง, ศูนย์สะพานมอญ, ศูนย์ธนาคารศรีนคร, ศูนย์ไมตรีวานิช, ศูนย์บางเขน, ศูนย์สมาคมสตรีไทย, ศูนย์บางกอกน้อย, ศูนย์ภาณีเจริญ (บางแค), ศูนย์ลาดหญ้า, ศูนย์เจ้าคุณพระประยูรวงศ์, ศูนย์ช่วงนุชเนตร, ศูนย์มินบุรี และ ศูนย์ลาดกระบัง

๓. การเก็บข้อมูล ใช้เครื่องมือในการวิจัย ๒ ประเภท คือ

๓.๑ แบบสอบถาม ใช้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานวางแผนครอบครัว เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) โดยมีส่วนประกอบดังนี้

(๑) ข้อเสนอแนะทั่วไปในเรื่องหน่วยงาน สภาพการทำงาน ความรู้และประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษา

(๒) ข้อเสนอแนะทั่วไปของหน่วยงานในด้าน นโยบาย การวางแผนงานงบประมาณ การสนับสนุนการจัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ

(๓) สำนักรวบรวมการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในการเผยแพร่ความรู้โดยทั่วไปและเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการประเมินผลการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ

(๔) ปัญหาการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ทั่วไป และเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) ความต้องการโสตทัศนอุปกรณ์ในการเผยแพร่ความรู้

แบบสอบถามนี้ ผู้ทำการวิจัยได้นำไปส่งและไปรับคืนด้วยตนเอง โดยให้
เวลาผู้ตอบแบบสอบถาม ๑ สัปดาห์ (ดูในภาคผนวก ก)

๓.๒ แบบสัมภาษณ์ ใช้กับประชาชนผู้มารับบริการวางแผนครอบครัว เป็นแบบ
สัมภาษณ์แบบปลายเปิด โดยมีส่วนประกอบดังนี้

- (๑) ข้อมูลเทททั่วไปของประชากรในด้าน อายุ การศึกษา อาชีพ
และ เหตุผลในการคุมกำเนิด
- (๒) การรับข่าวสารความรู้ทั่วไปจากโสตทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ และ
ความเชื่อถือในแหล่งข่าว
- (๓) ชนิดของโสตทัศนูปกรณ์ที่ประชากรได้รับความรู้ด้านการวางแผน
ครอบครัว
- (๔) อิทธิพลของข่าวที่ได้รับต่อการตัดสินใจวางแผนครอบครัว
- (๕) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการโฆษณาการวางแผนครอบครัวโดยใช้โสต-
ทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ (ดูในภาคผนวก ข)

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

๔.๑ หาค่าร้อยละ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเทททั่วไปของตัวอย่างประชากร
ข้อมูลเททเกี่ยวกับหน่วยงาน ปัญหาการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ความต้องการโสตทัศนูปกรณ์ ชนิดของ
โสตทัศนูปกรณ์ที่ให้ความรู้ทางการวางแผนครอบครัว อิทธิพลของความรู้ที่มีต่อการวางแผน
ครอบครัว และ ความคิดเห็นในการใช้โสตทัศนูปกรณ์เผยแพร่ความรู้ด้านการวางแผนครอบครัว

๔.๒ หาค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้
โสตทัศนูปกรณ์ในการให้ความรู้ด้านการวางแผนครอบครัว และ การรับข่าวสารทั่วไปจาก
โสตทัศนูปกรณ์แต่ละประเภทของประชาชน

การกำหนดความหมายของค่าคะแนนต่าง ๆ มีดังนี้

ก. เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการเผยแพร่และผลิตโสตทัศนูปกรณ์เพื่อการ
วางแผนครอบครัวในหน่วยงานวางแผนครอบครัว

การใช้โซเชียลมีเดียในการเผยแพร่

ไม่เคยใช้เลย	๐	คะแนน
การใช้ไม่แน่นอน	๑	คะแนน
มีกำหนดการใช้	๒	คะแนน
ใช้ทุกครั้ง	๓	คะแนน

การใช้และความเหมาะสมของโซเชียลมีเดียในกรุงเทพมหานคร

ไม่เคยใช้	ไม่เหมาะสม	๐	คะแนน
ใช้น้อยที่สุด	เหมาะสมน้อยที่สุด	๑	คะแนน
ใช้น้อย	เหมาะสมน้อย	๒	คะแนน
ใช้ปานกลาง	เหมาะสมปานกลาง	๓	คะแนน
ใช้มาก	เหมาะสมมาก	๔	คะแนน
ใช้มากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด	๕	คะแนน

การสนับสนุนการจัดทำโซเชียลมีเดียของหน่วยงาน

การสนับสนุนน้อย	๑	คะแนน
การสนับสนุนปานกลาง	๒	คะแนน
การสนับสนุนมาก	๓	คะแนน

ข. ผู้มารับบริการวางแผนครอบครัว ในศูนย์บริการสาธารณสุข

การรับข่าวสาร

ไม่เคยรับ	๐	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	๑	คะแนน
วันเว้นวัน	๒	คะแนน
ทุกวัน	๓	คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร^๑

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{x} = ค่าเฉลี่ย

x = นำหนักความคิดเห็นเป็น ๐, ๑, ๒ และ ๓ หรือ
๐, ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ หรือ ๑, ๒ และ ๓

f = ความถี่

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การกำหนดค่าและความหมายของค่าเฉลี่ย

ก. เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการเผยแพร่และผลิตวัสดุทัศนูปกรณ์เพื่อการวางแผนครอบครัว
ในหน่วยงานวางแผนครอบครัว

การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ในการเผยแพร่

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๐.๐๐ - ๐.๕๙	ไม่เคยใช้
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๐.๕๐ - ๑.๕๙	การใช้ไม่แน่นอน
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๐ - ๒.๕๙	มีกำหนดการใช้
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๐ - ๓.๐๐	ใช้ทุกครั้ง

การใช้และความเหมาะสมของวัสดุทัศนูปกรณ์ในกรุงเทพมหานคร

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๐.๐๐ - ๐.๕๙	ไม่เคยใช้	ไม่เหมาะสม
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๐.๕๐ - ๑.๕๙	ใช้น้อยที่สุด	เหมาะสมน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๐ - ๒.๕๙	ใช้น้อย	เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๐ - ๓.๕๙	ใช้ปานกลาง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๓.๕๐ - ๔.๕๙	ใช้มาก	เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๔.๕๐ - ๕.๐๐	ใช้มากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด

^๑ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ ๕.

(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐), หน้า ๔๐.

การสนับสนุนการจัดการศึกษาโสตทัศนูปกรณ์ของหน่วยงาน

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๐.๕๐ - ๑.๔๙	การสนับสนุนน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๐ - ๒.๔๙	การสนับสนุนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๐ - ๓.๐๐	การสนับสนุนมาก

ข. ผู้มารับบริการวางแผนครอบครัว ในศูนย์บริการสาธารณสุข

การรับข่าวสาร

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๐.๐๐ - ๐.๔๙	ไม่เคยรับ
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๐.๕๐ - ๑.๔๙	นาน ๆ ครั้ง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๐ - ๒.๔๙	วันเว้นวัน
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๐ - ๓.๐๐	ทุกวัน

หาค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากสูตร^๑

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปแบบตาราง และแปลความหมายในแต่ละตารางเป็น

ตอน ๆ ไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๑.